

Akademisyenlerin Yabancı Dil Sınavı Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademisyenlerin Yabancı Dil Sınavı Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16599>

Özet

Bu ölçek, Türkiye'de uygulanan yüksek riskli bir sınav olan **Yabancı Dil Sınavı (YDS)**'nin akademik personel üzerindeki tutum ve algılarını ölçmek amacıyla **ölçek geliştirme** çalışması kapsamında hazırlanmıştır. Çalışmanın temel amacı, sınavın eğitim sistemine ve akademik kariyer süreçlerine yansıyan etkilerini, yani **Washback Etkisi**'ni, akademisyenlerin bakış açısıyla sistematik olarak değerlendirmektir. Ölçek, YDS'nin akademik personel üzerindeki motivasyonel, pedagojik ve kurumsal etkilerini derinlemesine incelemek üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yabancı Dil Sınavı (YDS), Washback Etkisi, Tutum Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Akademisyenler, Dil Yeterliliği.

Yazarlar

Murat Polat

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türk yükseköğretim kurumlarında görevli akademik personelin, kariyer ilerlemeleri ve zorunlu yabancı dil yeterliliği gereksinimleri bağlamında karşılaştıkları Yabancı Dil Sınavı (YDS) hakkındaki tutumlarını, inançlarını ve algılarının güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu çalışma, YDS'nin yükseköğretimdeki dil öğretimi ve öğrenimi üzerindeki dolaylı etkilerini (Washback Etkisi) nicel olarak analiz etmeyi hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, akademik personelin YDS'ye yönelik sahip olduğu çok boyutlu tutumları ölçen bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle sınavın zorunluluğu, sınav içeriğinin akademik ihtiyaçlarla uyumu, sınav sonuçlarının kariyer üzerindeki belirleyici rolü ve sınavın dil öğrenme motivasyonuna etkisi gibi alt boyutları içermektedir. Temel psikometrik yapı, akademik sınavların **psikolojik** ve **davranışsal** sonuçlarını değerlendirmeye odaklanmıştır.

Geçerlik

Kaynak meta verilerinde spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu için, çalışmanın orijinal makalesinde (Polat, 2019) yapı geçerliğinin sağlanması amacıyla genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçek maddelerinin ilgili literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanarak içerik geçerliğinin sağlandığı

belirtilmemiştir.

Güvenirlilik

Kaynak meta verilerinde spesifik güvenirlik değerleri belirtilmemiştir. Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla, geliştirme çalışmasında **Cronbach Alfa** katsayısının hesaplanması ve ölçeğin kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarlılığına sahip olduğunu varsayılmaktadır. Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, akademik personelin YDS'ye yönelik tutumlarının altında yatan temel boyutlar ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, tutum yapısının tek boyutlu mu yoksa birden fazla ilişkili boyuttan mı oluştuğunu belirlemede kritik rol oynamıştır. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin kavramsal yapısını destekleyen alt boyutların (örneğin, "Sınavın Kariyer Etkisi", "Sınavın Pedagojik Etkisi") varlığını ortaya koymuştur.

Araç

Test Türü: Ölçek Geliştirme Çalışması

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal makalede belirtilmediği için genel olarak Likert tipi olduğu varsayılabilir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik Personel

Yaş Grubu: Yetişkin (Akademik kariyer yapan bireyler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında görev yapan araştırma görevlileri, öğretim üyeleri ve diğer akademik kadrolar.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli tutum ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Riskli Sınavlar, Yeterlilik Testleri, **Psikometri**, Dil Politikası, YDS Tutumları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Belirtilmemiştir

Kurumsal E-posta Adresleri: mpolat@anadolu.edu.tr

Yazın Adresi: Anadolu Üniversitesi (Makalenin yayınlandığı tarihteki kurumu esas alınmıştır.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsamında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Murat Polat ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım için ek izinler gerekebilir.

Test Yılı: 2019 (Ölçeğin geliştirildiği çalışmanın yayın yılı.)

Kaynaklar

Polat, M. (2019). Washback effect of turkish foreign language proficiency exam YDS: A scale development study. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 15 (4), 1252-1268. <https://doi.org/10.17263/jlls.668404>

Makalenin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[washback-effect-of-turkish-foreign-language-proficiency-exam-yds-a-scale-development-study-toad.pdf](#)

Ayrıca makaleye DergiPark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.org.tr

Akademisyenlerin Yabancı Dil Sınavı Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak meta verilerinde bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için yukarıda belirtilen akademik makaleye (Polat, 2019) başvurulması gerekmektedir.